

Nr 10

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) om skatt på sprit och vin, m. m.; given Stockholms slott den 3 januari 1966.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) om skatt på sprit och vin;
- 2) förordning om ändring i 22 kap. tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);
- 3) förordning om särskild skatt på motorbränslen;
- 4) förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 23 november 1956 (nr 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller de förslag till höjd indirekt beskattning som förutskickats i finansplanen. I propositionen föreslås sålunda.

1. *Höjning av den särskilda omsättningsskatten på sprit och vin.* Den föreslagna skattehöjningen på sprit medför en prisökning om ca 10 % för de vanligare sorterna. Renat brännvin beräknas stiga i pris med 3 kr. per helbutelj (från 26 till 29 kr.). Skattehöjningen för vin beräknas medföra en ökning av priset per helbutelj med 1: 35 kr. för starkviner och 65 öre för lättviner.

2. *En särskild skatt på motorbränslen* (bensin, brännolja och gasol) med 5 öre per liter för bensin och brännolja och 4 öre per liter för gasol.

3. *Höjning av den särskilda omsättningsskatten på motorfordon* (den s. k. bilaccisen) motsvarande 3 å 4 % av priset för de vanligast förekommande bilarna.

Skattehöjningarna föreslås träda i kraft den 1 februari 1966. Den högre bilaccisen föreslås dock utgå på leveranser som skett efter årsskiftet.

Genom skattehöjningarna beräknas statens inkomster öka med ca 565 milj. kr. under budgetåret 1966/67. Inkomsterna under innevarande budgetår beräknas stiga med ca 30 milj. kr.

Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 24 maj 1957
(nr 209) om skatt på sprit och vin

Härigenom förordnas, att 2 § 1 mom. förordningen den 24 maj 1957 om skatt på sprit och vin¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

1 m o m. Skatten upptages vid detaljhandelsbolagets inköp av sprit och vin och utgår, där ej annat i 2 mom. stadgas,

a) för sprit dels med en grundavgift för liter motsvarande 30 öre för varje hel volymprocent alkohol dels med en procentavgift motsvarande 50 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin dels med en grundavgift, såvitt avser vin med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent (starkvin), av 2 kronor 40 öre för liter och, såvitt avser annat vin (lättvin), av 24 öre för liter dels med en procentavgift motsvarande 36 procent av utminuteringspriset.

Utminuteringspriset utgöres — — — varornas utminuteringspriset.

1 m o m. Skatten upptages vid detaljhandelsbolagets inköp av sprit och vin och utgår, där ej annat i 2 mom. stadgas,

a) för sprit dels med en grundavgift för liter motsvarande 34 öre för varje hel volymprocent alkohol dels med en procentavgift motsvarande 50 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin dels med en grundavgift, såvitt avser vin med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent (starkvin), av 3 kronor 20 öre för liter och, såvitt avser annat vin (lättvin), av 64 öre för liter dels med en procentavgift motsvarande 36 procent av utminuteringspriset.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1966.

¹ Senaste lydelse av 2 § 1 mom. se 1963:52.

Förslag
till
Förordning
om ändring i 22 kap. tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475)

Härigenom förordnas, att 22 kap. tulltaxan den 12 september 1958¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Kap. 22. Drycker, alkohol och ättika

Anm. För spritdrycker eller viner, vilka införas i den ordning som avses i 12 § 4 mom. c) rusdrycksförsäljningsförordningen, skall, där tullfrihet ej åtnjutes, tull utgå med följande belopp, räknat för helbutelj om 75 centiliter:

Cognac	45:—
Armagnac, brandy, eau-de-vie och whisky	39:—
Andra spritdrycker, ej hänförliga till tulltaxenr 22.08	33:—
Vin:	
musserande:	
champagne	18:—
annat	12:—
andra slag med en alkoholhalt:	
överstigande 14 volymprocent	12:—
icke överstigande 14 volymprocent	7:—
För spritdrycker — — — allmän varuskatt.	

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1966.

Förslag
till
Förordning
om särskild skatt på motorbränslen

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Till staten skall särskild skatt på motorbränslen erläggas för varuslag som avses i

1 § första stycket förordningen den 7 april 1961 (nr 372) om bensinskatt (bensin),

1 § första stycket förordningen den 15 december 1961 (nr 653) om brännolja (brännolja),

¹ Senaste lydelse av *Anm.* till 22 kap. se 1965: 238.

1 § första stycket förordningen den 29 maj 1964 (nr 352) om gasolskatt (gasol),

allt i de fall skatt utgår enligt nämnda förordningar.

2 §.

Skatten utgår för bensin och brännolja med fem och för gasol med fyra öre för liter.

3 §.

Förordningarna om bensinskatt, brännoljeskatt och gasolskatt äga i övrigt motsvarande tillämpning i fråga om särskild skatt på motorbränslen.

4 §.

Närmare föreskrifter för tillämpningen av denna förordning meddelas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 1966.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 23 november 1956 (nr 545)

angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall

Härigenom förordnas, att 4 § förordningen den 23 november 1956 angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Omsättningsskatten utgår för personbilar och lastbilar med det antal kronor, som motsvarar 110 procent av det tal, vilket anger fordonets tjänstevikt uttryckt i kilogram. För bilar med högre tjänstevikt än 1 600 kilogram skall därjämte tillägg göras med 145 kronor för varje fullt femtiotal kilogram, varmed tjänstevikten överskjuter 1 600 kilogram. Skatten avrundas i förekommande fall till närmast lägre helt tiotal kronor.

Omsättningsskatten utgår för personbilar och lastbilar med det antal kronor, som motsvarar 155 procent av det tal, vilket anger fordonets tjänstevikt uttryckt i kilogram. För bilar med högre tjänstevikt än 1 600 kilogram skall därjämte tillägg göras med 195 kronor för varje fullt femtiotal kilogram, varmed tjänstevikten överskjuter 1 600 kilogram. Skatten avrundas i förekommande fall till närmast lägre helt tiotal kronor.

¹ Senaste lydelse av 4 § se 1960:81.

(Nuvarande lydelse)

För motorcyklar utgör skatten 180 kronor därest fordonets tjänstevikt ej överstiger 75 kilogram, 240 kronor därest tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kilogram samt eljest 360 kronor.

(Föreslagen lydelse)

För motorcyklar utgör skatten 255 kronor därest fordonets tjänstevikt ej överstiger 75 kilogram, 335 kronor därest tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kilogram samt eljest 505 kronor.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Skatten utgår enligt de nya bestämmelserna även när skattskyldigheten inträtt före deras ikraftträdande men efter den 31 december 1965. Har skattskyldig före den 1 januari 1966 levererat motorfordon till återförsäljare att av denne försäljas i kommission för den skattskyldiges räkning utgår dock skatten enligt de äldre bestämmelserna.

Visar skattskyldig att motorfordon, för vilket skatten skall utgå enligt de nya bestämmelserna, sålts till pris som avtalats före den 1 januari 1966 och att priset icke kan höjas med belopp som motsvarar skattehöjningen, äger Kungl. Maj:t medge befrielse från eller återbäring av ett belopp motsvarande skillnaden mellan skatt enligt de nya bestämmelserna och skatt enligt de äldre bestämmelserna, om ansökan därom göres senast den 28 februari 1966.

Vid tillämpningen av denna förordning gälla icke 62 § andra och tredje styckena frihamnsstadgan den 8 november 1935 (nr 553).

Har i fall som avses i 22 § förordningen den 23 november 1956 (nr 545) skatt beräknats enligt äldre bestämmelser i fråga om motorfordon som införts till riket efter den 31 december 1965 men före denna förordnings ikraftträdande, skall skillnaden mellan skatt enligt de nya bestämmelserna och skatt enligt de äldre bestämmelserna erläggas av den skattskyldige vid anfordran. Härvid äger 22 § andra punkten motsvarande tillämpning.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1966.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *höjning av den indirekta beskattningen* och anför.

Inledning

I finansplanen har jag redogjort för det aktuella budgetläget och för det behov av inkomstförstärkning som föreligger för budgetåret 1966/67. Som framgått av vad jag där anförat bör den erforderliga inkomstförstärkningen erhållas huvudsakligen genom höjning av den indirekta beskattningen. Jag har sålunda ansett mig böra förorda en höjning av skatten på sprit och vin samt föreslå en särskild skatt på motorbränslen (bensin, brännolja och gasol). Vidare har jag förordat höjning av den särskilda omsättningsskatten på motorfordon (den s. k. bilaccisen).

Jag anhåller att nu få anmäla de förslag som berör de angivna skatteobjekten.

Innan jag lämnar en redogörelse för de särskilda skatteförslagen och inkomstökningens fördelning på de olika skatteområdena vill jag beröra en speciell fråga. Ett särskilt problem vid införande eller höjning av indirekt beskattning är risken för hamstringsköp under tiden mellan offentliggörandet av det ifrågavarande skatteförslaget och ikraftträdandet. I fråga om de här avsedda skatteobjekten föreligger sådana risker särskilt beträffande sprit och vin samt bilar. Det är därför angeläget att skattehöjningarna genomförs med minsta möjliga tidsutdräkt.

Av dessa skäl föreslår jag att de nya skattereglerna skall träda i kraft den 1 februari 1966. Såvitt avser bilaccisen skall enligt förslaget den höjda skattesatsen dock i princip tillämpas på leveranser som äger rum efter den 31 december 1965.

Jag övergår nu till att behandla den närmare utformningen av skatteförslagen.

De särskilda skatteförslagen

Skatt på sprit och vin

Den särskilda beskattningen av sprit och vin regleras genom förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) — senast ändrad genom förordningar den 5 april 1963 (nr 52) och den 31 maj 1963 (nr 230) — om skatt på sprit och vin. Beskattningen sker genom en speciell omsättningsskatt. Den utgår, såvitt gäller varor avsedda för förtäring, dels i form av en grundavgift, som anknyter till alkoholhalten, dels i form av en procentavgift, som beräknas i förhållande till utminuteringspriset. Enligt 15 § 3 mom. förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt skall beloppet av den allmänna varuskatten därvid icke inräknas i priset.

För sprit är grundavgiften 30 öre per liter för varje hel volymprocent alkohol och procentavgiften 50 % av utminuteringspriset.

För starkvin, dvs. vin med en alkoholhalt av mer än 14 volymprocent, utgör grundavgiften 2 kr. 40 öre per liter och procentavgiften 36 % av utminuteringspriset. För lättvin uppgår grundavgiften till 24 öre per liter, under det att procentavgiften är densamma som för starkvin, dvs. 36 % av utminuteringspriset.

I fråga om vin som tillverkas här i riket uttas därjämte omsättningsskatt med en särskild tillverkningsavgift — för starkvin eller musserande eller därmed jämförligt vin 50 öre per liter och för annat vin 20 öre per liter.

Omsättningsskatten uppbärs i regel av Aktiebolaget Vin- & spritcentralen vid försäljningen till Nya systemaktiebolaget och inbetalas till statsverket i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

Den speciella beskattningen av rusdryckerna fyller en viktig funktion i de nykterhetspolitiska strävandena. Jag vill erinra om att den utredning som nyligen tillsatts för att göra en översyn av alkohol- och nykterhetspolitiken enligt sina direktiv har att belysa bl. a. frågan om prispolitikens samband med alkoholkonsumtionen samt överväga prissättningens relation till alkoholstyrkan. Det ligger emellertid i sakens natur att skattesatserna på rusdrycksområdet bör justeras tid efter annan, så att priserna i stort sett följer prisutvecklingen på andra varor. De nu gällande skattesatserna har gällt sedan april 1963. Viss prishöjning på rusdrycker skedde genom höjningen av den allmänna varuskatten den 1 juli 1965. Denna prishöjning är emellertid väsentligt lägre än prishöjningen för andra konsumtionsvaror under tiden efter april 1963. Prisrelationen mellan rusdrycker och andra konsumtionsvaror har sålunda förskjutits på ett sätt som kan antas verka stimulerande på rusdryckskonsumtionen. Konsumentprisindex kan från april 1963 fram till våren 1966 beräknas stiga med ca 16 %. En justering av skattesatserna på rusdrycksområdet bör därför nu äga rum för att anpassa priserna där till den allmänna prisutvecklingen. Jag begränsar dock mitt

förslag till att avse skatten på sprit och vin. För malt- och läskedrycker föreligger enligt min mening inte anledning att f. n. ompröva beskattningen.

En lämplig anknytning till den allmänna prisutvecklingen erhålls om priset på renat brännvin ökar med ungefär 3 kr. för helbutelj (från 26 till 29 kr.), varav 2 kr. 70 öre utgör spritskatt och ca 30 öre allmän varuskatt. Detta innebär en höjning av priset inklusive allmän varuskatt med ca 12 %. Om hänsyn tas även till den allmänna varuskattens höjning den 1 juli 1965 blir prishöjningen 16 % sedan april 1963.

För att uppnå en motsvarande anpassning till prisnivån beträffande vinerna bör priset på starkvin öka med ca 1: 35 kr. för helbutelj och priset på lättvin med ungefär 65 öre för helbutelj.

Skattehöjningen bör ske i form av en höjning av grundavgifterna. Härigenom tillgodoses prissättningens nykterhetspolitiska funktion bäst. För att det nuvarande priset på brännvin skall höjas med ca 12 % bör grundavgiften på sprit lämpligen bestämmas till 34 öre per liter och volymprocent alkohol. I genomsnitt blir det en prisökning om ca 10 % för sprit.

Härigenom erhålls — med beaktande av att vissa smärre justeringar av partipriser och handelsmarginaler sker i samband med skatteändringar och med hänsyn tagen till prisseffekten av den allmänna varuskatten — följande ungefärliga prishöjningar. För spritdrycker, som innehåller 30 volymprocent alkohol, ökar priset med 2: 25 kr. per helbutelj. Renat brännvin (40 %) torde som förut nämnts stiga i pris från 26 kr. till 29 kr. per helbutelj. Vid en alkoholhalt av 45 % — bl. a. svensk gin — blir prishöjningen ca 3: 50 kr. per helbutelj.

Vad beträffar vinerna erhålls den avsedda prishöjningen om grundavgiften på starkvin höjs från 2: 40 kr. till 3: 20 kr. och på lättvin från 24 öre till 64 öre.

Jag förordar att skattesatserna på sprit och vin höjs på angivet sätt den 1 februari 1966.

Någon särskild beskattning av de lager, som vid de nya skattesatsernas ikraftträdande finns hos systembolaget och restauratörerna, anser jag inte böra ifrågakomma.

I sammanhanget bör motsvarande ändringar göras i tulltaxans bestämmelser om schablontull för spritdrycker och vin, som införts av resande.

Den förordade skattehöjningen kan sammanlagt beräknas ge statsverket ökade inkomster i form av skatt på sprit och vin med ungefär 180 milj. kr. per år. Härutöver kan skattehöjningen beräknas medföra ökade intäkter av den allmänna varuskatten med ca 18 milj. kr. Med hänsyn till den dämpning av efterfrågan som erfarenhetsmässigt sker närmast efter en prishöjning torde någon inkomstökning under innevarande budgetår knappast vara att påräkna.

Skatt på motorbränslen

För bensin utgår dels en särskild skatt (bensinskatt) och dels allmän energiskatt. Bensinskatten regleras genom förordningen den 7 april 1961 (nr 372) om bensinskatt. Bestämmelser om energiskatt är intagna i förordningen den 31 maj 1957 (nr 262) om allmän energiskatt. Bensin är liksom andra drivmedel och bränslen undantagen från allmän varuskatt. Bensinskatten utgår sedan den 1 juli 1965 med 43 öre per liter, vartill kommer energiskatt med 9 öre per liter.

För motorbrännolja utgår också såväl en särskild skatt (brännoljeskatt) som allmän energiskatt. Brännoljeskatten regleras genom förordningen den 15 december 1961 (nr 653) om brännoljeskatt. Skatten utgår i regel med 34 öre per liter. Skatt som erläggs av tillverkare eller registrerad leverantör eller vid införsel utgör dock endast 31 öre per liter. Energiskatten för motorbrännolja uppgår till 25 kr. per kubikmeter, dvs. 2,5 öre per liter. Energiskatten utgår också för annan olja än motorbrännolja.

Även för gasol och vissa liknande gasformiga ämnen som används till drift av motor i motorfordon utgår dels en särskild skatt (gasolskatt) och dels allmän energiskatt. Gasolskatten regleras genom förordningen den 29 maj 1964 (nr 352) om gasolskatt. Skatten utgår med 29 öre per liter. I fråga om buss, vars tjänstevikt överstiger 3 000 kg, utgör dock skatten endast 22 öre per liter. Energiskatten för gasol uppgår till 7 öre per liter eller beträffande buss som nyss nämnts 2 öre per liter.

Som jag redan antytt bör den nu aktuella höjningen av den indirekta beskattningen generellt inbegripa motorbränslena, dvs. bensin, motorbrännolja och gasol. Jag vill erinra om att bensinskatten senast höjdes med 5 öre per liter med verkan fr. o. m. den 1 juli 1965 men att skattesatserna för brännoljeskatten och gasolskatten då lämnades oförändrade. I nu förevarande sammanhang bör en i princip likformig höjning av beskattningen på dessa motorbränslen ske. Jag föreslår därför en ytterligare beskattning med 5 öre per liter på bensin och motorbrännolja samt med 4 öre per liter på gasol.

Den föreslagna beskattningen är som nämnts motiverad av det samhälls-ekonomiska och statsfinansiella läget. De ökade skatteintäkterna bör till skillnad från de s. k. automobilskattemedlen därför inte vara föremål för specialdistination. Från denna synpunkt skulle den höjda beskattningen av motorbränslen kunna äga rum inom ramen för den allmänna energiskatten. Såvitt avser motorbrännoljan uppkommer emellertid med en sådan lösning svårigheter av teknisk natur när det gäller att begränsa skattehöjningen till att avse enbart brännolja för motorfordonstrafik. Det sagda leder till att höjningen av skatten på motorbränslen tekniskt sett bör konstrueras som en fristående skatt. Denna bör regleras i en särskild författning om

skatt på motorbränslen. Därmed blir klart att skatteintäkterna i riksstaten inte skall redovisas som automobilskattemedel.

Inom finansdepartementet har upprättats ett förslag till förordning om särskild skatt på motorbränslen. Denna särskilda skatt skall erläggas i de fall bensinskatt, brännoljeskatt eller gasolskatt utgår. Redovisning och uppbörd av skatten avses skola äga rum i enlighet med motsvarande bestämmelser i förordningarna om bensinskatt, brännoljeskatt och gasolskatt.

Förordningen om särskild skatt på motorbränslen föreslås träda i kraft den 1 februari 1966.

Skatteintäkterna kan under budgetåret 1966/67 beräknas uppgå till ca 200 milj. kr. och under innevarande budgetår till ca 30 milj. kr.

Bilaccis

På omsättningen av nya motorfordon utgår skatt, förutom enligt förordningen den 1 december 1959 (nr 507) om allmän varuskatt, också enligt förordningen den 23 november 1956 (nr 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall (s. k. bilaccis). Bilaccisen är i princip en producentsskatt på motorfordon som tillverkas inom landet eller införs hit. Skattepliktiga fordon är personbilar, med skåp-, stationsvagns- eller personbilskarrosseri utrustade lastbilar vars tjänstevikt inte överstiger 1 800 kg samt motorcyklar. Förutsättning för skatteplikt är vidare att fordonet inte är eller tidigare varit upptaget i bilregister. Härigenom begränsas beskattningen till att omfatta endast nya fordon. Skatteplikt föreligger inte för brandbilar eller ambulanser och inte heller för mopeder eller vissa andra motorcyklar som är inrättade som invalidfordon.

Bilaccisen för personbilar och lastbilar utgår med det antal kronor, som motsvarar 110 % av det tal som anger fordonets tjänstevikt uttryckt i kg. För bilar med högre tjänstevikt än 1 600 kg utgår dessutom ett tillägg med 145 kr. för varje fullt femtiotal kg varmed tjänstevikten överstiger 1 600 kg. Skatten avrundas till närmast lägre helt tiotal kronor.

För motorcyklar utgör bilaccisen 180 kr. om tjänstevikten inte överstiger 75 kg, 240 kr. om tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kg samt 360 kr. i övriga fall.

Den nu gällande förordningen av år 1956 med bestämmelser om bilaccis föregicks av en motsvarande lagstiftning av temporär karaktär. De huvudsakliga motiv som låg till grund för såväl den temporära som den permanenta beskattningen på området var likartade. Bilanskaftningen utgjorde en av de mest expansiva delarna av privatkonsumtionen, som ställde stora anspråk på samhällets resurser. Det gällde att av samhällsekonomiska hänsyn genom beskattningen vinna en begränsning av konsumenternas investeringar i bilar.

Som jag framhållit i finansplanen bör en höjning av bilaccisen nu äga rum. En sådan höjning är motiverad inte endast från statsfinansiella utan också från konjunkturpolitiska synpunkter, i första hand mot bakgrunden av utvecklingen av vår bytesbalans. Härtill kommer det starka tryck på samhällsekonomin som den expanderande bilismen medför.

Ursprungligen utgick bilaccisen med ett belopp som i kronor motsvarade 90 % av bilens tjänstevikt i kg. Det särskilda tillägget för varje fullt femtiotal kg vid tjänstevikt överstigande 1 600 kg utgjorde då 120 kr. Vid tidpunkten för införandet av 1956 års förordning motsvarade skatten ca 12 % av priset för en bil av standardkaraktär. I samband med att de beagnade bilarna undantogs från allmän varuskatt (prop. 1960: 117, BevU 50, rskr 185, SFS 1960: 81) höjdes procenttalet för beräkning av bilaccisen till 110 och den angivna tilläggsavgiften i kronor till 145. Skatten för motorcyklar blev oförändrad. Höjningen bedömdes motsvara ca 2 % av priset för en standardbil och medförde att den ursprungliga nivån för bilaccisen, som bl. a. till följd av prisutvecklingen nedgått, i stort sett återställdes.

Den relativa nivån för bilaccisen har därefter till följd av prisutvecklingen på bilmarknaden nedgått. För en bil av standardkaraktär, t. ex. av märket Volvo Amazon Favorit eller Saab utgör bilaccisen 1 250 kr. resp 960 kr. Detta motsvarar i båda fallen drygt 8 % av detaljhandelspriset (ca 14 500 kr. resp. ca 11 300 kr.). För att återställa den nivå på 12 % av priset på nya bilar som avsågs vid dess införande behöver bilaccisen höjas med ca 3 % av bruttopriset.

För att genomföra den erforderliga höjningen av bilaccisen förordar jag att procenttalet höjs från 110 till 155 samt att tilläggsavgiften för varje fullt femtiotal kg i fråga om bilar med tjänstevikt överstigande 1 600 kg höjs från 145 till 195 kr. För de angivna bilmärkena innebär höjningen att bilaccisen stiger från 1 250 till 1 760 kr. resp från 960 till 1 360 kr. Höjningen motsvarar således 3 à 4 % av bilpriset.

Beträffande motorcyklarna föranleder en motsvarande uppräknig att accisen höjs, om tjänstevikten inte överstiger 75 kg, från 180 till 255 kr., om tjänstevikten är högre men ej överstiger 160 kg, från 240 till 335 kr. samt eljest från 360 till 505 kr.

I likhet med övriga här förordade förslag bör ändringarna av bilaccisen träda i kraft så snart som möjligt. För att motverka rubbningar inom bilhandeln anser jag det emellertid angeläget att man undviker att den lägre skattesatsen gäller under tiden mellan skattehöjningens offentliggörande och de nya bestämmelsernas ikraftträdande. Jag lät därför den 1 januari offentligt meddela min avsikt att föreslå den nu förordade skattehöjningen och anser mig med hänsyn till den omfattande publicitet som gavs detta meddelande kunna föreslå att den nya skattesatsen tillämpas från årsskiftet.

En övergångsbestämmelse av denna innebörd bör dock kompletteras i ett speciellt hänseende som även beaktades vid bilaccisens införande. Kungl.

Maj:t bör sålunda få efterge belopp motsvarande förhöjningen av bilaccisen, om leverans som medför skattskyldighet grundar sig på avtal före den 1 januari 1966 och säljaren på grund av avtalets innehåll inte kan ta ut den högre skatten hos köparen.

Jag förordar att ikraftträdandebestämmelserna utformas i enlighet härmed.

Den föreslagna höjningen av bilaccisen torde, särskilt till en början, leda till en uppbromsning i bilanskaffningen. Under innevarande budgetår torde man därför få räkna med oförändrat skatteutfall. För budgetåret 1966/67 synes intäkten av bilaccisen dock kunna beräknas öka med 150 milj. kr. Därtill kommer som en följdverkan ytterligare allmän varuskatt med 15 milj. kr.

Sammanfattning

I det föregående har jag redovisat de olika åtgärder på beskattningens område, som i rådande statsfinansiella läge enligt min uppfattning bör genomföras. Inkomstökningarna för det allmänna kan beräknas på följande sätt för budgetåret 1966/67.

1. Höjning av skatten på sprit och vin	+ 180	milj. kr.
2. Särskilda skatten på motorbränslen	+ 200	»
3. Höjning av bilaccisen	+ 150	»
Summa ökning av statens inkomster	+ 530	»

Utöver de i tablån angivna beloppen tillkommer de inkomstökningar om ca 33 milj. kr. av den allmänna varuskatten som blir en följd av skattehöjningarna på sprit och vin samt på bilar. För innevarande budgetår beräknas höjningen av den särskilda skatten på motorbränslen ge en inkomstökning av ca 30 milj. kr.

Hemställen

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1) *förordning angående ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen den 24 maj 1957 (nr 209) om skatt på sprit och vin;*

2) *förordning om ändring i 22 kap. tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);*

- 3) *förordning om särskild skatt på motorbränslen;*
- 4) *förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 23 november 1956 (nr 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall.*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Göran Sellball